

“EU VOTEZ PENTRU CĂ...”

Alexandru cel Bun street, MD-2012, Chisinau, Republic of Moldova, phone: +373 22 212541, fax: +373 22 212554

www.hilfswerk-austria.md/euvotez

DEZBATERI PUBLICE CA METODA DE IMPLICARE A COMUNITATII IN PROCESUL DE LUARE A DECIZIILOR

Principii de baza:

- concurenții au timp egal pentru discurs (nu se permite monopolizarea discuției)
- concurenții trebuie să fie puși în situația de a vorbi spontan, nu numai de a prezenta discursurile pregătite din timp
- publicul trebuie să fie încurajat să formuleze întrebările și replici

Participanții și responsabilitățile lor:

concuranți (cite 1 sau 2 reprezentanți de la fiecare grup) - prezintă problema și modalitatea de soluționare utilizând un model special, formulează întrebări către oponenți, răspund la întrebările publicului, oponenților și moderatorului,

facilitatorul/moderatorul oferă cuvântul participanților, colectează întrebările, este responsabil pentru respectarea principiilor, menține atenția și interesul publicului

cronometrul - urmărește timpul și semnalizează despre timpul utilizat cu ajutorul cartonaselor cu cifre și unui clopotel sau gong,

publicul - formulează întrebări către concurenți, exprimă opinii în susținerea sau contra concurenților

Aranjarea spațiului. Concurenții au locuri în fața publicului. Moderatorul stă la mijloc. Cronometrul ocupă poziția în primul rând în sală, în așa fel ca semnele lui să fie vizibile pentru moderator și concurenții electorali. (*este posibil de făcut o schema*)

Resurse necesare. Scaune și 2 mese pentru concurenți; cartonase cu cifre pentru cronometrul; un clopotel sau gong pentru semnalizarea începutului și sfârșitului discursului; 3 suporturi/mape; un cronometru (ceas)

Algoritmul dezbaterii.

1. *3 minute.* Facilitatorul anunță scopul activității, etapele, tema dezbaterii și prezintă concurenții electorali.
2. *5-6 minute.* Concurentul 1 prezintă problema și soluția
3. *5-6 minute.* Concurentul 2 prezintă problema și soluția
4. *6 minute.* Facilitatorul oferă publicului posibilitatea de a oferi întrebări către concurenți. Ar fi de dorit ca întrebările să fie oferite pe rând la ambii concurenți.
5. *4 minute.* Simpatizanții concurenților au posibilitatea de a ține discursuri scurte în susținerea programelor prezentate și de combaterea ideilor oponenților. În acest timp concurenții pregătesc discursurile pentru a critica / dezabate ideile oponenților.
6. *4 minute.* Concurentul 2 combate ideile / programul concurentului 1
7. *4 minute.* Concurentul 1 combate ideile / programul concurentului 2
8. *6 minute.* Facilitatorul oferă publicului posibilitatea de a oferi întrebări către concurenți. Ar fi de dorit ca întrebările să fie oferite pe rând la ambii concurenți.
9. *2-4 minute.* Facilitatorul oferă posibilitatea publicului pentru scurte (max. 30 secunde)

- reflectii, opinii. În acest timp concurenții pregătesc discursuri finale
10. 2 minute. Concurentul 1 sustine discursul final
 11. 2 minute. Concurentul 2 sustine discursul final

Nota: repartizarea timpului este orientativa si poate fi modificata in dependenta de situatia concreta dar cu condiția respectării principiilor de bază a unei dezbaterii publice. Durata dezbaterii trebuie sa fie 40-60 de minute

Sfaturi pentru concurenți

Discursul pentru prezentarea programului poate fi structurat dupa modelul dezbaterii Policy (Dezbateri: manual pentru elevi/ P. Cerbușca, C. Cirimpei, M. Dușceac, V. Gorincioi, G. Filip; Liga Națională de Dezbateri Preuniversitare. - Chișinău, 2002).

Discursul trebuie sa contine raspunsurile la 6 intrebari cheie:

1. Care este problema?
2. Ce trebuie de facut pentru solutionarea problemei?
3. Cine trebuie se solutioneze problema?
4. Cum trebuie sa fie solutionata problema? (prin ce metode si activitati)
5. Cit va costa solutinoarea?
6. Ce beneficii directe si inderece vor fi obtinute in urma solutionarii problemei?

Întrebare	Sugestii pentru vorbitori
Care este problema?	Descrieți situația actuală a comunității, evidențiați efectele negative – cine și cum este afectat de problema dată. Utilizați datele statistice, faceți referință la articole din Declarația Universală a Drepturilor Omului, Constituția Republicii Moldova, alte acte legislative. Încercați să identificați cauzele apariției problemei - acest lucru va ajuta să argumentați soluția, care va fi propusă ulterior.
Ce trebuie de facut pentru solutionarea problemei?	Propuneți soluția. Argumentați, de ce anume această poate schimba situația spre bine.
Cine trebuie se solutioneze problema?	Descrieți actorii principali care vor fi implicați în soluționarea problemei. Argumentați, ca anume aceste persoane sau instituții sunt capabili să melioreze situația existentă.
Cum trebuie sa fie solutionata problema?	Descrieți activitățile sau metode principale care trebuie să fie implementate/aplicate pentru realizarea obiectivului general de schimbare. Demonstrați ca anume aceste activități / metode este posibil de realizat cu forțele actorilor, numiți anterior.
Cit va costa solutinoarea?	Estimați și prezantați resursele necesare pentru implementarea activităților de soluționare problemei. Descrieți resurse materiale, financiare și umane. Argumentați necesitatea resurselor identificate. În masura posibilității descrieți și sursele, din care vor fi obținuți resurse necesare și demonstrați disponibilitatea acestora.
Ce beneficii directe si inderece vor fi obtinute in urma solutionarii problemei?	Descrieți toate beneficiile posibile – astfel demonstrând schimbarea situației actuale spre bine. Prezentați aceste beneficii în comparație cu costurile – ele trebuie să fie mai mari, decât resursele (materiale și umane) utilizate.

Fiți creativi: aranjați toată informația în ordinea, care va avea impactul cel mai mare asupra auditoriului. Raspunsurile la întrebările trebuie să fie prezente, dar ordinea lor poate fi schimbată.

Fiți atenți la prezentarea oponentilor. Notați ideile prezentate pentru a identifica punctele slabe în programele oponentilor. Posibile direcții pentru combatere:

- problema nu este atât de importantă și poate fi rezolvată de la sine
- soluția propusă nu este relevantă cauzelor problemei și, respectiv nu poate schimba situația
- actorii propuși nu au competențe necesare pentru realizarea activităților preconizate
- resursele estimate nu sunt suficiente pentru realizarea activităților preconizate
- costurile/cheltuielile resurselor vor depăși volumul beneficiilor obținute
- există soluții mult mai simple și mai puțin costisitoare.

Pentru combaterea puteți utilizați una sau mai multe direcții. Țineți în minte, că negarea ideilor oponentilor trebuie să fie argumentată!

Luați în considerație, ca lipsa contactului vizual cu publicul (în cazul când vorbitor citește textul pregătit) afectează negativ impresia publicului despre tot ce prezentați. Aveți dreptul de a utiliza notițe, pentru a păstra structura discursului și prezenta unele date statistice. Străduiți că toate notițele voastre trebuie să fie clare, mai bine scrise cu literele de tipar cu dimensiuni suficient de mari pentru a vedea de la distanța 50-60 cm. Încercați să aranjați textul în așa fel ca pe o foaie să fie un bloc separat de informație. De exemplu – răspunsuri la cele 6 întrebări trebuie să fie scrise pe foi separate.

Prezentarea puteți începeți cu fraza: *“Buna ziua stimată audiență, moderator și oponenti! Eu (numele) vreau să prezint programul elaborat de grupul de inițiativă (denumirea grupului) în componență (numiți colegii)”*.

Prezentarea poate fi finisată cu fraza: *“Aceasta a fost programul grupului de inițiativă (numiți). Mulțumesc pentru atenție, sunt gata să raspund la întrebările voastre”*.

Sfaturi pentru moderator

Pregătiți în prealabil fișa cu algoritmul discuției. Solicitați de la auditoriul reacționeze în comun. Situații posibile:

- solicitați aplauze după ce ați prezentat concurenții electorali.
- după finisarea discursului solicitați pe cei care au fost impresionați de programul prezentat se exprimă emoțiile prin aplauze.
- Solicitați aplauze după discursuri finale.

Fiți atenți la prezentarea concurenților electorali. Notați ideile prezentate pentru a identifica punctele vulnerabile în programele lor. Pregătiți întrebări pentru a direcționa dezbateră.

După finisarea discursurilor solicitați de la publicul întrebările. Puteți sugerați să consulte în timp de un minut cu colegii din sala. Aveți răbdare: oamenii au nevoie de timp pentru reflecție și formularea întrebărilor.

Fiți atenți la semnalele cronometrului. Ele vor ajuta să respectați principiile dezbaterii și regulamentul timpului.

Interviniți în cazul, când apare riscul transformării dezbaterii în ceartă. Una din tehnici simple: ocupați poziția dintre oponenti în așa fel, ca corpul dumneavoastră va deveni un obstacol pentru privirile lor.

Expuneți mulțumiri pentru fiecare discurs, întrebare, replică. În special vă mulțumiți publicul.

Fiți flexibili și păstrați simțul umorului.

Sugestii pentru evitarea discuțiilor paralele în procesul dezbaterii

Situația 1. Echipele prezintă **probleme diferite** și respectiv soluții diferite. De exemplu: o echipă vorbește despre mediul poluat în urma unui gunoiște neautorizate, iar alta – despre consumul alcoolului de către tineri în urma lipsei locului pentru petrecerea timpului liber. În aceasta situație echipele trebuie să prezinte argumente despre importanța problemei, care demonstrează, ca anume problema identificată trebuie să fie rezolvată în modul prioritar (vom avea mai multe beneficii pentru comunitate). Dezbaterile și întrebările trebuie să ajute publicul la înțelegerea importanței problemei identificate în comparație cu problema oponentilor. Echipa a doua trebuie să fie responsabilă în primul rând pentru combaterea cazului prezentat de prima echipă prin comparație.

Situația 2. Ambele echipe vorbesc despre **aceiași problema** (de exemplu mediul poluat în urma unui gunoiște neautorizate) dar propun soluții diferite. Echipele trebuie să fie gata de a demonstra cu ajutorul argumentelor, ca anume metode propuse sunt mai eficiente (mai simple, mai ieftine, mai rapide, cu mai multe efecte pozitive etc.). Dezbaterile și întrebările trebuie să ajute publicul la înțelegerea eficienței soluțiilor propuse.

Sugerăm formatorilor locali în procesul de pregătire de către dezbateri să determine împreună cu tineri care din aceste două strategii va fi utilizată în dezbateri.

O idee pentru cazuri: pentru a evita promisiuni care sunt departe de realitate, nu prezentați finanțatori dacă nu aveți. Pentru a preveni întrebarea *"Care sunt garanții, ca finanțatorul dat (de exemplu Banca Mondială) va susține proiectul?"* construiți argumentarea în felul următor: *"Nici un finanțator nu dă banii fără contribuția comunității. Dacă noi convingem comunitatea ca problema este prioritară (soluția este mai eficientă) asigurăm aportul comunității în implementarea proiectului. Acest suport/mobilizarea comunității este primul pas spre obținerea ajutorului de la finanțatori. Votul vostru în susținerea ideii proiectului exprimă acordul vostru de a implica în soluționarea problemei descrise"*

Sugestii pentru implicarea publicului: pregătiți întrebările și repartizați simpatizanților: la diferite persoane (4-6 oameni). Ar fi bine dacă aceste persoane vor fi în locuri diferite prin public.

This project is financed
by
the **European Union**

Co-financed by
Austrian Development Cooperation

Austrian
Development Cooperation

A project implemented by **Hilfswerk Austria** in Moldova

In partnership
with:

CMB Training Center

INFONET Alliance

